

Rudolf Švaříček: Himálaj mě obrovsky změnil, mám věci srovnané a jsem spokojený

Někdy se až stydím za to, jak jsem šťastný

Rudolf Švaříček

Můžete prosím stručně tyto exotické země našim čtenářům představit?

Každý ze zmíněných států v sobě ukrývá jiný příběh. Nepál je země, která se musí líbit snad každému. Barevná, usměvavá a má nejvíce osmitisícovek. Současně na jihu v terčí jsou horké oblasti, kde můžete spatřit nosorožce, slony, krokodýly či při velké dávce štěstí (nebo vlastně smůly?) dokonce i tygra. Řada lidí si myslí, že Nepál je dnes jen turistickou destinací. To platí však jen částečně, stále je zde několik míst – třeba západní Nepál – kde cizince nepotkáte. V Nepálu se příjemně prolíná pestrá příroda, kultura i náboženství. Buddhismus s hinduismem jsou tady vedle sebe idyllicky v naprosté symbióze. U nás představa mešity, která by byla prorostlá s kostelem, je naprosto nemyslitelná.

V Tibetu je dnes trochu složitější situace, protože čínská kulturní revoluce kdysi z původních 6 tisíc klášterů zanechala jen 13.

Od září je v Olomouci instalována exotická výstava Šangri-la, která unikátním způsobem přibližuje přírodu a život lidí v Nepálu, Indii, Tibetu a Búthánu. Návštěvníci zde mj. najdou indickou ulici, chrám zelináře, zubaře, pekaře, ale také džungli, vycpaného tygra i živá zvířata. Výstava zájemce zavede do země, kam se jen tak někdo nepodívá. Jejím autorem, známým cestovatelem a dobrodruhem Rudolfem Švaříčkem, jsme se zeptali:

Panují zde odlišné zvyky, rituály i tradice. Učarovala mi nejposvátější hora země – Kailás, která je považována za sídlo bohů. Poutníci k ní přicházejí po okruhu dlouhém přes padesát kilometrů. Někteří se pohybují symbolicky jakousi „plazivou chůzí“, kdy se kupředu posouvají, vždy po zvláštní pokloně, pouze o délku svého těla. Poutní cesta vede přitom i hlubokým sněhem a koryty potoků.

Indie má ledové štíty, tropický prales i žhavé pouště. Lze ji buď milovat, nebo nenávidět. Jezdím sem již přes dvacet let, je pro mě dnes hezká „dvacítka“. V blízkém budoucnu se stane nejlidnatější zemí planety. Oslovuje mě hlavně zdejší animismus. Jeho základem je víra, že vše na světě je živé, má svou duši a určitou moc.

Ze všech čtyř zemí je mi dnes nejbližší Búthán, kam za několik dní opět odlétám. Trošku evokuje mi pohádkovou zemi krále Miroslava, kde se všichni smějí a jsou viditelně šťastní. Čas tam opravdu plyne jinak. Když člověk překročí hranice Búthánu, ovine ho zvláštní vnitřní pohoda. Dokonce tam mají zaveden pojem hrubé národní štěstí – tak jako my máme hrubý národní produkt. Přes-

tože je Búthán malá země, ukryvá mnoho oblastí, kam se po dlouhá léta vůbec nesmělo. Každá moje výprava do tajemného Búthánu je zároveň dalším posunem do neznáma. Avizovaná expedice bude hodně těžká, ale považuji ji za obrovskou výzvu. Dostaneme se snad do izolovaných míst pod hranici s Tibetem, kde ještě mnoho lidí nepobylo.

Co by nás jako Evropany v těchto exotických zemích překvapilo?

Lidé ze „západu“ by byli šokováni asi na každém kroku. Ale totéž platí i obráceně – stejně jako nás překvapují tamní zvyky a rituály, domorodci koukají na naše sportovní oblečení a technické vymoženosti. Zatímco my putujeme do nejvyšších horských sedel s perfektním vybavením a na nohou máme moderní pohorky, oni chodí v roztrhaných kečkách či papučích. A přesto jsou v horách mnohem šikovnější. Oni jsou opravdoví vládcové hor, my tam chodíme jen na zdvořilou návštěvu.

Můžete konkretizovat nějaké rituály a zvyky?

Například říjen je mezi hinduisty vyhlášený obrovským svátkem

Cestovatel se několikrát sešel s dalajládou.

Foto | Archiv

Dasain nebo také Durga puđa. Ve všech ulicích, v každé oblasti se stínají hlavy samců – berana, býka, kozla a kohouta. Jejich krev se pak potírají veškerá vozidla od kol přes auta až po rikšu. Krev jim má dodat sílu. Natírají se dokonce i motory letadla. V Káthmándú existuje zvláštní místo, kde se o víkendech stínají hlavy býků, jmenuje se Dakšinkálí. Vyhlášenou lokalitou v oblasti Asámu je krvavý menstruační chrám Kamakhia, místo rituálních poprav.

Zajímavé jsou také falické symboly plodnosti a síly boha Šivy, uctívané jako lingam. Nachází se v každém chrámu, stavení i v té nejposlednější chýši. Křesťané staví betlém, oblékají Ježíška... Hinduisté pečují o lingam – penis. Polévají ho vodou a mlékem, potírají jogurtem, máslem a medem, zavínají jej do vzácných látek.

Další zajímavou tradicí je živá bohyně Kumáří, která stále sídlí ve svém paláci v Káthmándú. Její nožka se nesmí dotknout podlahy, proto ji nosí na královských nosítkách. Bohyni je však pouze do doby své první menstruace, poté ji nahradí mladší a krásnější jiná dívka.

Bohyně však mívají smutný osud. Traduje se, že nepřináší štěstí do vztahů... Rituálů je skutečně mnoho. Neuvěřitelný se

může zdát i můj zážitek z Tibetu. Seděl jsem vedle šamanky, která nahřívala nad ohněm nůž a pak ho do ruda rozpálený olizovala jazykem... Člověk se tam občas setkává s věcmi, které jsou někdy tak trochu mezi nebem a zemí...

Vím, že jste se setkal s dalajládou, ostatně zahajoval výstavu Šangri-la v Bratislavě. Jaké to bylo a co byste o něm řekl?

Mám to obrovské štěstí, že jsem se s ním mohl v životě proutnout již mnohokrát, každé setkání bylo nesmírně silné, těžce popsatelné. V jedné ze svatyní, která je teď součástí olomoucké výstavy, jsme spolu prožili privátní meditaci, jenom ve dvou. Když jsme propojili čela, cítil jsem zvláštní žár – ten pocit nejde pořádně sdělit, trval nadpozemsky dlouho... Jeho Svatost dalajláma je

snad stále v dobré náladě, jeho smích je ryzí, upřímný a čistý. Je to obrovská osobnost pro miliony, pro mě tím více, že jsem jej mohl poznat i trochu více. Jeho proslovy na veřejnosti mají vždy silné sdělení, jsou jednoduše zasažené. Je až neuvěřitelné, jak velká je v něm pokora, skromnost a tolerance. Vymyká se všem ostatním, je opravdu hodně jiný.

Co si odnášíte z Himálaje?

Šangri-la je slavná legenda o údolí ztraceného ráje, které všichni hledáme. Pro někoho to může být krásná partnerka, pro jiného krásná kniha, zkrátka cokoli krásného... Každý návrat do Himálaje přináší další poznatky, více nových známých a kamarádů. Baví mě poslouchat jejich příběhy, je v nich ukryta obrovská síla. V indickém Ladakhu, malém Tibetu, pomáháme škole, která se slušně stará o tibetské uprchlíky. Pečujeme i o „naše“ děti v Nepálu... Mám z toho dobrý pocit. Největší dárek, který si však z Himálaje odnáším, spočívá v celkovém příjemném zklidnění. Novém zjištění, že to, co se jevílo doma jako příliš složitá a komplikovaná, se tam může ukázat jako triviálně jednoduché. Himálaj mě změnil, mám nyní věci jinak porovnané, jsem vnitřně spokojený. Někdy se až stydím za to, jak jsem šťastný. Himálaji mohu dnes postupně splácet to, co jsem od něj získal. Ze toho opravdu hodně. Nejen to vše viditelné, co jsem v horách zažil...

| DD

SPORT

Atleti Církevního gymnázia Německého řádu jsou opět nejlepší v republice

Břeclav • Sportovci z Církevního gymnázia Německého řádu, kteří jako vítězové krajského kola reprezentovali Olomoucký kraj v republikovém finále Corny ŠSP (středoškolského poháru), dokázali v konkurenci ze všech koutů České republiky navázat na tradici a po sedmém vystoupali na stupně vítězů. Z Břeclavi, kde se finále konalo, přivezli na Hanou zlato.

Závod tentokrát nebyl vůbec lehký a jednoznačný. Tým ve složení Tomáš Koudela, Jakub Ryšavý, Adam Klapil, Filip Žák, Petr Mikuláček, Jan Kocourek, Theodore Dluhy-Smith, Filip Herynek, Ondřej Havlíček, Tomáš Mráček a Ondřej Martinek tvrdě bojoval v každé disciplíně především s hochy z Mendelova gymnázia Opava.

Silnou stránkou našich borců byla jako vždy především koule, výkony v dalších disciplínách pak ohrožovaly především zdravotní problémy. Nakonec se ale podařilo a kluci převzali z rukou patronky středoškolského poháru Barbory

Olomoučtí studenti si vedli skvěle.

Špotákové zlaté medaile.

Církevní gymnázium Německého řádu tedy opět dokázalo, že je stále středoškolskou atletickou „velmocí“. Stačí se podívat do historie: Sedm zlatých, čtyři stříbrné a dvě bronzové – medailová sbírka školy v tuto chvíli čítá šťastných třináct kovů ze středoškolského poháru, z toho osm v nepřetržitě sledu! Tím je škola ojedinelá a asi na dlouho nepřekonatelná.

Sportovci z Církevního gymnázia Německého řádu se dlouhodobě umísťují na špičce i v rámci dalších republikových soutěží a reprezentují následně Českou republiku v zahraničí. | JS

PRACOVNÍ PROVOZNI DOBA KÚOK – VÁNOCE 2013

datum/den	základní (povinná) pracovní a provozní doba
23. 12. pondělí	8:00 – 15:00
24. 12. úterý	státní svátek
25. 12. středa	státní svátek
26. 12. čtvrtek	státní svátek
27. 12. pátek	celouřadová dovolená
28.–29. 12. sobota–neděle	zavřeno
30. 12. pondělí	8:00 – 17:00
31. 12. úterý	8:00 – 12:00
1. 1. středa	státní svátek

Centrum zdraví v Bohuňovicích oslavilo 10. výročí, ročně ho navštíví až 100 tisíc lidí

Bohuňovice • Desáté výročí slaví letos Centrum zdraví v Bohuňovicích, jehož součástí je malý aquapark. Pochlubit se může novou skluzavkou, rekonstruovaným interiérem i faktem, že ho místní lidé považují za chloubu obce.

„Již v loňském roce jsme za podpory Olomouckého kraje zrekonstruovali 12 pokojů a kuchyňky v ubytovacím křídle Centra zdraví. Ve vodní zóně jsme letos obložili sádkartónové stěny novými plastovými palubkami, vyměnili jsme téměř všechny dveře. Ocelové schodiště se dočkalo nátěru speciální barvou. Zároveň jsme provedli údržbu ostatních kovo-

Centrum zdraví prošlo nedávno rekonstrukcí.

Foto | Archiv

vých prvků,“ popsal úpravy provedené v areálu starosta Bohuňovic Jiří Petřek. Centrum zdraví je podle něj nejlépe udržovanou nemovitostí ve vsi a její obyvatelé, jak vyplývá z an-

ketního šetření, ji považují za chloubu obce.

Areál byl v roce 2002 oceněn ve veřejné soutěži, vyhlášené Olomouckým krajem, jako Stavba roku. Vyrostl přitom ze zcela

zdevastovaného objektu, který obec koupila v roce 1997 za 2 miliony korun. „Za pět milionů jsme okamžitě opravili ubytovací křídlo budovy a poskytli tak střechu nad hlavou lidem z Olomoucka, postiženým tehdejší povodní,“ podotkl starosta. Celkové náklady, včetně prvotního nákupu zchátralého objektu, představovaly pro obec částku asi 52 milionů korun. Velkou část přitom pokryla dotace. Plavecký areál ročně navštíví až 100 tisíc lidí. Bazén slouží jak veřejnosti, tak školám a má i hodiny speciálně vyčleněné pouze pro seniory, kteří si tak mohou užívat více soukromí. | DD